



Handläggare  
Daniel Nilsson  
Kansli- och utredningsavdelningen

Diarienummer  
14KS/0383

## Svar på motion (MP) om att skapa kommunalt energibolag för förnybar energi

### Förslag till beslut

Motionen avslås.

### Beslutsnivå

Kommunfullmäktige.

### Sammanfattning

Malin Åberg Aas m.fl. (MP) har i en motion föreslagit att Värmdö kommun utreder för- och nackdelar med att bilda ett hel- eller delägt kommunalt energibolag för produktion av förnybar energi inom kommunens gränser med möjligheter för medborgare att köpa andelar om så är önskvärt. Motionärerna bedömer att Värmdö har goda förutsättningar att producera såväl vindenergi som solenergi och i viss utsträckning biogas.

Värmdö kommun verkar aktivt för att nå målsättningar fastställda i bl.a. Klimat- och energistrategi. Ett flertal satsningar har gjorts på utveckling av förnyelsebar energi när det gäller vindkraft, biogas och solenergi. Bl.a. har kommunen kartlagt möjliga områden för landbaserad kommersiell vindkraft, investerat i vindkraftverk med kapacitet att kunna producera 7.6 GWh förnyelsebar el samt upprättat vindkraftspolicy för att förenkla handläggning av etableringsärenden rörande vindkraft. När det gäller biogasproduktion bedöms redan etablerade reningsverk i länet ha betydande förmåga för biogasproduktion. Som medlemskommun i Käppalaförbundet bidrar kommunen med insamling av biogasmassa till förbundets reningsverk. Reningsverket producerar årligen 6,6 miljoner kubikmeter biogas.

Att investera i ett kommunalt energibolag med uppdrag att producera förnybar energi skulle vara en stor ekonomisk investering för kommunen. När det gäller produktion eller handel med el samt därmed sammanhängande verksamhet ska verksamheten drivas på affärsmässig grund enligt ellagen. Kommunallagens allmänna bestämmelse om att kommunal affärsverksamhet i allmänhet ska drivas utan vinstsyfte är alltså inte tillämplig när det gäller produktion eller handel med el. Det är oklart om det föreslagna energibolaget skulle kunna kombinera dess samhällsnyttiga avsikt med en marknadsmässig avkastning. Därmed är det oklart om investeringen skulle vara samhällsekonomiskt effektiv. Motionen föreslås avslås.

## Bakgrund

Malin Åberg Aas m.fl. (MP) har i en motion inlämnad till kommunfullmäktige den 27 augusti 2015 föreslagit att Värmdö kommun utreder för- och nackdelar med att bilda ett hel- eller delägt kommunalt energibolag för produktion av förnybar energi inom kommunens gränser med möjligheter för medborgare att köpa andelar om så är önskvärt. Motionärerna bedömer att Värmdö har goda förutsättningar att producera såväl vindenergi som solenergi och i viss utsträckning biogas. Motionärerna föreslår att:

- Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda för- och nackdelar ur såväl ekologisk, ekonomisk och social synvinkel med att inrätta ett kommunalt hel- eller delägt energibolag för produktion av förnybar energi.
- Det i utredningen finns förslag på platser i kommunen där vindmätningar ska initieras för uppförande av vindkraftverk och att dessa påbörjas senast hösten 2015.
- Det i utredningen finns förslag på lämpliga platser för inrättande av solenergianläggningar och ljusmätningar påbörjas senast hösten 2015.
- Frågan om att utveckla en anläggning för biogasproduktion inom kommunen blir belyst och lämplig placering föreslås.
- Lämpliga referensbolag och möjliga samarbetspartners presenteras i utredning som ska vara färdig senast maj 2015.

## Ärendebeskrivning

Värmdö kommun antog den 11 december 2013 Klimat- och energistrategi för Stockholms län. Strategin är en länsgemensam utgångspunkt för klimatarbetet och avser länets arbete för begränsad klimatpåverkan, omställning av energisystemet, energieffektivisering och robust energitillförsel. I det strategiska området energiproduktion – som syftar till att fortsätta omställningen till kolneutrala bränslen och effektivare system - ingår energislagen biogas och solenergi.

Värmdö kommuns energi- och klimatpolicy, antagen år 2010 och därefter reviderad år 2014, anger mål och strategier för att åstadkomma de förändringar som krävs för att säkra klimatet för kommande generationer. Av policyn framgår att Värmdö kommun har möjligheter att medverka till förändringar genom sitt ansvar för energiplanering, fysisk planering, trafikplanering, drift av tekniska anläggningar och tillsyn över byggande. Därtill har kommunen möjligheter att påverka medborgarnas energianvändning, attityder och livsstil genom att ta initiativ och svara för information och rådgivning. När det gäller energiomställning ska kommunen arbeta med omställning till förnybara energikällor. Kommunen har i energi- och klimatpolicyn antagit ett antal strategier för att lyckas med omställningen. Strategierna innefattar, för kommunens del, att:

- nya hus bör anslutas till fjärrvärme där det är möjligt
- kommunen bör verka för att all fjärrvärme baseras på biobränsle
- kommunen bör i översiktsplanen ange områden lämpliga för vind- och vågkraft.
- kommunen bör arbeta med att minska avfallsmängden genom mer återanvändning, återvinning, källsortering och kompostering.

När det gäller fjärrvärme görs satsningar i bland annat Gustavsberg, där det finns ett biobränslebaserat fjärrvärmeverk.

I översiktsplanen anges målsättningar när det gäller energi, sol, vind- och vågkraft. Av planen framgår bland annat att utbyggnad av sol, vind- och vågkraft ska främjas och att övergång till uppvärmningsformer baserade på biobränslen, vind, vatten och sol ska främjas. Översiktsplanen redovisar ett par områden för vindkraft baserade på en delutredning.

### **Vindkraft**

För att öka kunskapen om lämpliga områden för vindkraft i Värmdö kommun togs en särskild utredning fram under år 2009 benämnd Vindkraft i Värmdö. Denna utredning har kartlagt möjliga områden för landbaserad kommersiell vindkraft. Kartläggningen har tagit hänsyn till bland annat vindförutsättningar, infrastruktur, naturreservat, djurskyddsområden, riksintressen och strandskydd. Av utredningen framgår att Almagrundet, Ekobacken och Brändaberget bedöms som möjliga för viss vindkraftsetablering. Motionärerna yrkar att en utredning ger förslag på platser i kommunen där vindmätningar ska initieras för uppförande av vindkraftverk. En sådan utredning finns således att tillgå i Vindkraft i Värmdö.

Utöver det som framgår om vindkraft i översiktsplanen 2010-2030 och Vindkraft i Värmdö fastställde kommunfullmäktige den 12 juni 2013 vindkraftspolicy. Syftet med policyn är både att förenkla handläggningen av etableringsärenden rörande vindkraft och klargöra vilka områden i kommunen som kan vara lämpliga för vindkraftsproduktion. Policyn anger riktlinjer för bl.a. placering och utformning av vindkraftverk och riktlinjer för anmälan eller tillståndsprövning enligt miljöbalken.

Värmdö kommun har aktivt verkat för att öka andelen vindenergi. År 2012 beslutade kommunfullmäktige om upphandling av vindkraftsverk. Kommunen har därefter tecknat avtal om förvärv av vindkraftsverk med kapacitet att kunna producera 7.6 GWh förnyelsebar el.

Därmed har kommunen därmed redan utfört kartläggning av möjliga områden för vindkraftsetablering, förvärvat vindkraftverk och fastställt riktlinjer för etableringsärenden.

### **Biogas**

Av länets Klimat- och energistrategi framgår att nya biogasanläggningar planeras i länet. Länets stora reningsverk bedöms ha betydande förmåga för biogasproduktion och framåt år 2020 kunna stå för en stor andel av produktionen i länet. För att förse röttningsanläggningar med biomassa levererar Värmdö kommun matavfall från hushåll till återvinningscentralen Sofielund, där avfallet rötas och omvandlas till biogas. I Stockholms län finns biogasanläggningar i Bromma och Henriksdal. Därtill finns planer för utökad biogasproduktion och uppgradering till fordonsbränslekvalitet vid reningsverken Käppala på Lidingö, där Värmdö är medlemskommun, och Grödinge i Södertälje. En stor del av den biogas som produceras i Käppala används för drift av de bussar som trafikerar Värmdö. I regionen finns ett flertal aktörer som samverkar för att utveckla tillförsel av biomassa, rötning, produktion och distribution. Därmed finns redan

en etablerad biogasmarknad i Stockholms län. Det finns på så sätt goda förutsättningar inom länet att producera biogas. Värmdö kommun arbetar aktivt med att bidra med biogasmassa genom de insamlingar som görs av matavfall. För att fortsätta utveckla förnybar energi bör Värmdö kommun fortsätta detta arbete och vara en aktiv part i en samordnad insats i länet.

### **Solenergi**

Kommunfullmäktige beslutade den 7 maj 2008 att kommunen och Värmdö Bostäder AB ska beakta möjligheten till energiförsörjning av förnybara bränslen, däribland solcellsenergi. Beslutet har bl.a. resulterat i att Värmdö kommun beviljat bygglov för 127 solpaneler på tak på förskola, vilket tilldelades statligt stöd om 217 042 kronor år 2014. Därmed verkar kommunen redan för att solceller används i Värmdö.

### **Bedömning**

Värmdö kommun verkar aktivt för att nå målsättningar fastställda i bl.a. Klimat- och energistrategi. Ett flertal satsningar har gjorts på utveckling av förnyelsebar energi när det gäller vindkraft, biogas och solenergi. Bl.a. har kommunen kartlagt möjliga områden för landbaserad kommersiell vindkraft, investerat i vindkraftverk med kapacitet att kunna producera 7.6 GWh förnyelsebar el samt upprättat vindkraftspolicy för att förenkla handläggning av etableringsärenden rörande vindkraft. När det gäller biogasproduktion bedöms redan etablerade reningsverk i länet ha betydande förmåga för biogasproduktion. Som medlemskommun i Käppalaförbundet bidrar kommunen med insamling av biogasmassa till förbundets reningsverk. Reningsverket producerar årligen 6,6 miljoner kubikmeter biogas.

Att bilda ett kommunalt bolag med kapacitet att producera förnybar energi skulle medföra stora kostnader. Uppgraderingsanläggningar av biogas i reningsverken vid Bromma och Henriksdal medförde en total investering om 134 miljoner kronor. Mot bakgrund att länet redan har betydande förmåga för biogasproduktion och att nya biogasanläggningar planeras i länet är det tveksamt om en investering i liknande anläggning i Värmdö kommun får avsedd effekt. En överetablering av biogasanläggningar kan få effekten att efterfrågan på biomassa ökar med konsekvensen att prisnivåer för biogas för slutkonsument stiger. En sådan effekt skulle ha negativ inverkan på efterfrågan på slutprodukten biogas.

När det gäller produktion eller handel med el samt därmed sammanhängande verksamhet ska verksamheten drivas på affärsmässig grund enligt ellagen. Kommunallagens allmänna bestämmelse om att kommunal affärsverksamhet i allmänhet ska drivas utan vinstsyfte är alltså inte tillämplig när det gäller produktion eller handel med el. Det är oklart om det föreslagna energibolaget skulle kunna kombinera dess samhällsnyttiga avsikt med en marknadsmässig avkastning. Därmed är det oklart om investeringen skulle vara samhällsekonomiskt effektiv. Därtill har redan flertalet satsningar gjorts på utveckling av förnyelsebar energi när det gäller vindkraft, biogas och solenergi. Mot bakgrund av detta föreslås motionen avslås.

### **Ekonomiska konsekvenser**

Att avslå motionen medför inga ekonomiska konsekvenser.

**Konsekvenser för miljön**

Att avslå motionen har inga konsekvenser för miljön, då kommunen redan verkar för att nå målsättningar i bl.a. Klimat- och energistrategi.

**Konsekvenser för medborgarna**

Att avslå motionen har därmed inga konsekvenser för medborgarna.

**Konsekvenser för barn**

Att avslå motionen har inga konsekvenser för barn.

**Handlingar i ärendet**

Nr	Handling	Bilaggs/Bilaggs ej
1	Motion om att skapa kommunalt energibolag för förnybar energi	Bilaggs
2	Protokollsutdrag KF 2014-08-27 § 106	Bilaggs



Stellan Folkesson  
Kommundirektör



Frida Ragnarsson  
Sektorschef administration



---

Dnr *Kommunfullmäktige 2014-08-27 §106*

**Nya motioner**

**Kommunfullmäktiges beslut**

Motionerna remitteras till kommunstyrelsen för beredning.

**Ärendebeskrivning**

- 14KS/0368* 1. Krav på ett statligt planföreläggande för att påverka i Slussenfrågan – Hans Lindqvist (C).
- 14KS/0383* 2. Skapa kommunalt energibolag för förnybar energi – Malin Åberg-Aas m.fl., (MP).
- 14KS/0384* 3. Ett mer jämställt och jämlikt Värmdö – Filip Joelsson m.fl., (MP).
- 

---

justering

*Ulin*

*CF*

*MB*

utdragsbestyrkande





Motion till Kommunfullmäktige från Miljöpartiet 20140827

## ***Skapa kommunalt energibolag för förnybar energi***

Under det senaste året har FN:s klimatpanel i flera rapporter visat allvaret i världens klimattillstånd. De visar att klimatförändringarna fortgår med stora konsekvenser för balansen i de ekologiska systemen. Att ställa om energianvändningen till förnybara energikällor blir därmed en allt viktigare del av vår samhällsutveckling. Kostnaderna för klimatförändringarna är stora och kommer att öka, såväl i Sverige som på andra håll i världen.

Sverige har med sina goda förutsättningar till produktion av förnybar energi, en möjlighet att visa att det går att ställa om från fossilt till förnybart. Att stat, kommuner och landsting tar täten i energiomvandlingen är naturligt och Värmdö har redan börjat ta flera steg mot att bli en fossilfri kommun under den senaste mandatperioden tack vare Miljöpartiet.

Värmdö har goda förutsättningar att producera såväl vindenergi som solenergi och i viss utsträckning biogas. Att ha lokal produktion av förnybar energi skapar såväl lokal resiliens som förståelse och anknytning till den nödvändiga energi vi behöver. Vår strävan är att Värmdö kommun och dess invånare ska vara klimatneutrala år 2030 och då blir det viktigt att skapa lokala möjligheter till förnybar energiförsörjning.

Miljöpartiet ser att utbyggnaden förnybar energi går för långsamt inom Stockholms län och vill att Värmdö kommun utreder för- och nackdelar med att bilda ett hel- eller delägt kommunalt energibolag för produktion av förnybar energi inom kommunens gränser med möjligheter för medborgare att köpa andelar om så är önskvärt.

Vi hoppas att fullmäktige ser det intressanta i detta. Vår förhoppning är att ett sådant energibolag ska bidra till en mångfacetterad palett av lokalproducerad förnybar energi, vara ett kraftigt steg framåt mot ett kretsloppsaserat samhälle, minska utsläppen av växthusgaser från fossila bränslen och bidra till att Värmdö tidigt står rustat med en modern förnybar energiförsörjning.

Vi föreslår därför fullmäktige att ge bifall till förslagen:

- **Att kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda för- och nackdelar ur såväl ekologisk, ekonomisk och social synvinkel med att inrätta ett kommunalt hel- eller delägt energibolag för produktion av förnybar energi.**
- **Att det i utredningen finns förslag på platser i kommunen där vindmätningar ska initieras för uppförande av vindkraftverk och att dessa påbörjas senast hösten 2015.**
- **Att det i utredningen finns förslag på lämpliga platser för inrättande av solenergianläggningar och att ljusmätningar påbörjas senast hösten 2015.**
- **Att frågan om att utveckla en anläggning för biogasproduktion inom kommunen blir belyst och lämplig placering föreslås.**
- **Att lämpliga referensbolag och möjliga samarbetspartners presenteras i utredningen som ska vara färdig senast maj 2015.**

**Malin Åberg Aas, Max Ljungberg, Ola Mattson, Marina Hardenbildt, Filip Joelsson**  
Fullmäktigeledamöter för Miljöpartiet de gröna i Värmdö

14KS/0383

**Från:** Malin Åberg Aas [mailto:malin.berg.aas@mp.se]  
**Skickat:** den 25 augusti 2014 10:45  
**Till:** Per Fogelström  
**Kopia:** Max Ljungberg; Frida Axiö  
**Ämne:** motioner från MP

Hej Per!

Här kommer två motioner från MP som vi vill lägga på fullmäktigemötet på onsdag.

Malin